

Placówka "Estezet"
L.dz. 334 /45
New York, 16.4.IV.45
Raport wojskowo-prasowy
z Argentyny.
Zr. Plac. Salvador.

334

Szef Oddz. Inf. Wyw. Szt. N.W.
/przez Szefa Wydz. Wyw./

Przedstawiam w załączeniu raport wojskowo-
prasowy z prasy argentyńskiej za czas od 10 do 20
marca 1945 r., opracowany na podstawie meldunku
plac. "Salvador".

Kierownik Placówki

Maracz

MARACZ

zał.2.

592

RAPORT WOJSKOWO-PRASOWY Z ARGENTYNY

za czas od 10 do 20 marca 1945r.

I. SYTUACJA W NIEMCZECH

1. Ogólna sytuacja i nastroje. Pismo "DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG" pisząc o katastrofie, jaką pociągnęłyby ze sobą okupacja Niemiec przez Rosjan, daje do zrozumienia, iż według opinii znacznej części ludności niemieckiej, nie już gorszego od stanu obecnego spotkać Niemcy nie może.

Następujący ustęp danego artykułu odnosi się w sposób zawołany do totalnej mobilizacji w Niemczech: "Żadne specjalne grupy w społeczeństwie, żadne przywileje, żaden wiek czy też płeć nie dają możliwości ucieczki..."

Organ Coeringa "ESSENER NATIONALZEITUNG" w artykule p.t. "Człowiek Ulicy" przyznaje, iż ludność Zagłębia Ruhry jest przemęczona wojną i kładzie sobie głowę na temat przyszłości, jaka ją czeka po wojnie.

Pismo oświadcza, iż "... w ubiegłym okresie ludność Ruhry zupełnie niepotrzebnie była zbyt twardo traktowana... gdyż wykazywała stale sympatje dla ruchów społecznych zarówno narodowych, jak i międzynarodowych".

Omawiając zagadnienie ruchów separatystycznych w zagłębiu Ruhry, pismo oświadcza: "Człowiek ulicy codziennie, w sposób beznamiętny i trzeźwy, nie dając się uwieść pięknej frazeologii, zapytuje - jak ma żyć?, jako że mimo wszystko chce on nadal żyć. Ale jest to dlań możliwe tylko w granicach Rzeszy, a nie w międzynarodowym Zagłębiu Ruhry i tylko przy istnieniu mocnej waluty Rzeszy, a nie w ramach systemu inflacjonistycznego..."

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 16.III.1945/.

2. "Stalingrad-Bund". Niemieckie koła w Sztokholmie informują, iż w Hamburgu została wykryta tajna organizacja antynazistowska p.n. "STALINGRAD-BUND".

Organizacja ta liczyła kilka tysięcy członków, rekrutujących się z różnych sfer ludności; propagowała ona pogląd, iż kontynuowanie wojny po katastrofie stalingradzkiej było zbrodnią. Wszyscy członkowie posiadali odpowiedni numer i płacili składowe od 50 fenigów do 2 marek tygodniowo.

Władze niemieckie usiłują przedstawić tę grupę, jako dzieło nielicznych komunistów, lecz jednocześnie policja hamburska nie szczędzi wysiłku, by zebrać wszelkie możliwe informacje oraz ażeby ująć przywódców. Na ulicach miasta zostały porozklejane żółte afisze, w których przyrzekano nagrodę w wysokości 10.000 marek za informacje. O afiszach tych wspomina również "HAMBURGER FREMDENBLATT", nie podając jednak ich treści.

W piwnicy zniszczonego bombami domu przy Hamburger Gaensemarkt został znaleziony materiał propagandowy organizacji, który składał się głównie z wyciągów z przemówień HITLERA. Znajdowało się tam m.in. zdanie z przemówienia HITLERA w sprawie Stalingradu: "...! przypuścimy do Stalingradu szturm i zdobędziemy go - możecie być tego pewni!"

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 14.III.1945/.

3. Formacje kobiece. W obozach koncentracyjnych w Niemczech poja-

wiły się oddziały strażnicze kobiecych formacji "SS"; kobiety te traktują więźniów ze znacznie większą brutalnością i sadyzmem, aniżeli mężczyźni z "SS".

Udział kobiet w innych zajęciach wojskowych wzrasta również coraz bardziej. Korespondent "STOCKHOLMS TIDNINGEN" donosi z Berlina, iż kobiety niemieckie są obecnie szkolone dla celów obrony miast i wsi oraz że znajduje się w przygotowaniu odezwa powołująca kobiety do służby ochotniczej w "Volkssturm".

"DNB" podaje, iż tysiące dziewcząt w wieku 18 lat i ponad ten wiek przeniesiono z obozów pracy rolnej do służby przy reflektorach i baterjach przeciwlotniczych. W ten sposób zostały zwolnione do służby frontowej dalsze kontyngenty mężczyzn.

Członkinie formacji, obsługujących reflektory i baterje przeciwlotnicze otrzymują specjalne uniformy, przyczym przewiduje się dla nich noszenie spodni. Otrzymują one, w zależności od wieku, dodatkowe przydziały żywności.

Do obrony plot. powoływane są również kobiety innych narodowości.
/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 17.III.1945/.

4. Przemysł wojenny. "JOURNAL DE GENEVE" podaje:

"Na skutek uderzeń aljanckich od wschodu i zachodu Niemcy zaczęli ostatnio budować na terytorium Rzeszy fabryki podziemne, w szczególności zaś w Austrii, w Lesie Bawarskim oraz w Turyni pomiędzy EISENACH i MEININGEN. Wydrążane są całe wzgórza, ażeby następnie zainstalować tam maszyny.

Produkcja żołąsk kulkowych skoncentrowana jest w kopalniach kamienia w Tyrolu i w Bawarji, jak również w najwyższych częściach gór w zachodnich Czechach.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 14.III.1945/.

5. Sytuacja finansowa. "HAMBURGER FREMDENBLATT" podaje, iż według tygodniowych biuletynów, publikowanych przez Bank Rzeszy, obieg banknotów w Niemczech w połowie listopada 1944 roku wyrażał się cyfrą 45.426.500.000 marek.

Pismo zdradza zaniepokojenie objawami inflacji, zadając pytanie: "... czy ilość niemieckich banknotów w obiegu nie jest zbyt wielka?"
/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 16.III.1945/.

6. Surowce strategiczne. Zajęcie przez armię czerwoną Zagłębia górniczego na Górnym Śląsku, w DABROWIE i JAWORZYNIE oznacza dla Rzeszy utratę prawie połowy produkcji węgla, która - po uwzględnieniu strat wywożonych nalotami - przedstawia się następująco:

Śląsk, Dąbrowa, Jaworzno	- 110.000.000 tonn rocznie
Zagłębie Ruhry	- 100.000.000 " "
Inne kopalnie	- od 15.000 do 20.000 tonn.

Pozatem cały "czarny kąt", położony pomiędzy Polską, Niemcami i Czechosłowacją, dostarcza:

Syntetycznej nafty	- 10% całości produkcji /z czego połowa przypadała na gazolinę/

Cynku	- 60%	całości	produkcji
Ołowiu	- 25%	"	"
Kauczuku syntetycznego	- 20%	"	"
Siarki	- 10%	"	"

Pozatem amoniak, kwas azotowy i t.p.

Stali produkowano na Górnym Śląsku nie mniej jak 3.500.000 tonn, to znaczy ok. 25% całości produkcji.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 19.III.1945/.

II. WIADOMOSCI Z NORWEGII

Jeden z najbardziej uzdolnionych obserwatorów, któremu udało się ująć z Norwegii, podaje:

a/Niemcy określają ostatnio Norwęgę jako "FORTECE GORSKA". Uważają oni, iż będą mogli bronić się tam przez czas nieograniczony, niezależnie od tego, kto będzie ich atakował, oraz czy Berlin zostanie obsadzony przez wojska alianckie;

b/ Niemcy przenoszą do Norwegii znaczną część swojej floty; część jej znajduje się dotąd w południowej części cieśniny /Skagerrak-Kattegat?, jednakże pokaźna liczba lekkich krążowników, kontrtorpedowców i ścigaczy znajduje się już w bazach norweskich. Do HORTEN przybyło 11 lekkich jednostek floty niemieckiej, które po przepłynięciu przez Kanał Kiloński kryły się za dnia u wybrzeży duńskich. Na wodach Norwegii znajduje się około 300 podwodnych okrętów niemieckich; są one stacjonowane małymi grupami /po 2-3 okręty/ wzdłuż całego wybrzeża od Oslo po Narwik. Małe statki -cysterny zaopatrują je w paliwo.

W przypadku konieczności dokonania remontu sprowadzane są one do wielkich doków w TRONDHEIM i w BERGEN; doki te mogą pomieścić od 8 do 9 okrętów podwodnych i są ubezpieczone dachami z żelbetonu grubości 7-8 metrów.

Ostatni nalot brytyjski na BERGEN, podczas którego używane były bomby 5-tonnowe, zdołał wybić dziurę w takim dachu i spowodował wielkie szkody.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 16.III.1945/.

III. WIADOMOSCI Z WEGIER

Personalja rządu węgierskiego w Debreczynie:

BELA MIKLOCS - premier, generał-pułkownik. W roku 1920 był attaché wojskowym w Berlinie; w roku 1942 stał na czele Kancelarii Wojskowej HORTHY'EGO. Po ukazaniu się proklamacji HORTHY'EGO z dnia 15.X.1944 przeszedł do Rosjan.

JANOS GYONGYOSSI, dr. - mało znany. Z zawodu dziennikarz i członek partji maźorolnych. Minister Spraw Zagranicznych.

FERENC ERDEI - minister spraw wewnętrznych. Jedną z najbardziej interesujących osobistości. Pomimo swoich 45 lat zaledwie, jest znany dzięki swoim studiom w zakresie socjologii stanu chłopskiego na Węgrzech. Jako młody student przystąpił do ruchu, znanego pod nazwą

"odkrywcy wsi", którego główne zadanie polegało na badaniu warunków życia proletariatu wiejskiego, a który wyszedł z kół Socjalnej Demokracji. W roku 1930 publikacje tego ruchu wywołały wielką sensację, gdyż dzięki nim opinia publiczna zapoznała się z nędzą, w jakiej żyli robotnicy rolni. Należy przypuszczać, iż odegra ona główną rolę w projektowanej na Węgrzech reformie rolnej.

Urodził się on w 1900 roku w pobliżu miejscowości Mako jako syn ubożego chłopca, wyrósł wśród skrajnego ubóstwa i tylko dzięki swoim zdolnościom i charakterowi zdołał uzyskać doktorat na uniwersytecie w Szeged. Poglądy jego na zagadnienie wsi są oryginalne, gdyż jest on zwolennikiem t.zw. "urbanizacji wsi" oraz zapobieżenia ucieczce ludności wiejskiej do miast.

AMRE NAGY - Minister rolnictwa, kowal z Kaposvar, jeden z głównych filarów Partji Komunistycznej.

JANOS VOROS - generał pułkownik, minister obrony narodowej. Oficer artylerji, przydzielony przed wojną do sztabu głównego. Kiedy na żądanie Niemców generał SZONBATHELYI został usunięty ze stanowiska szefa sztabu głównego, następcą jego został VOROS. Niezupełnie jasną jest rola, jaką odegrał on w dniu 15.X.44. Przeszedł na stronę Rosjan 5.XI.44.

STEPHAN VASARY, dr. - Burmistrz miasta Debreczyn; znany kalwinista, przewodniczący kolegium kalwińskiego w Debreczynie, Konserwatysta; uchodził za przyjaciela hr. Stefana BETHLEN.

GEZA TELEKI, hr. - starszy syn b. premiera Pawła TELEKI, który popełnił samobójstwo w kwietniu 1941 roku. Profesor uniwersytetu w Koloszar, gdzie wykładał geologię, matematykę i fizykę. Należał do delegacji, która we wrześniu 1944 roku bawiła w Moskwie.

GABOR FARAGO - generał pułkownik, minister aprowizacji. Do chwili wybuchu wojny attaché wojskowy w Moskwie. Przewodniczył wrześniowej delegacji do Moskwy.

BELA ZSEDENYI - profesor, przewodniczący Parlamentu. Na podstawie prowizorycznej konstytucji spełnia funkcje Głowy Państwa. Zajmował katedrę prawa międzynarodowego na uniwersytecie luterańskim w Miskolcu.

SANTA - wiceprezes parlamentu, profesor psychjatrji na uniwersytecie w Debreczynie.

JUHASZ NAGY, dr. - wiceprezes parlamentu, zajmował stanowisko ministra sprawiedliwości w rewolucyjnym rządzie KAROLYI'EGO, poczym przez długie lata żył na wygnaniu.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 12.III.1945/.